

# Déli Hírlap

## COTIDIAN DE DIMINEATA

Redacția și administrația: Piața I. C. Brătianu  
No. 3. Telefon: 2-52. Redactor responsabil:  
Dr. Várnay Elemér. Apare zilnic dimineața,  
în afară de zilele după Dumineca și sârbători.

COTIDIANUL MAGHIAR  
DIN BANAT

Reproducerea articolelor noastre fără indicarea  
sursei este interzisă. Scrisorile nesuficient  
limbrate se refuză. Manuscrisele nu se  
:-: păstrează și nici nu se restituiesc. :-:

### A nemzetkisebbségek

Ügye nemcsak a népkisebbségi csoportokkal rendelkező államokat foglalkoztatja, hanem azokat is, melyek nemzeti egységét nem tartják más nemzet-törödékek. Bizonyosága ez annak, hogy ennek a problémának mikénti megoldása sokkal messzibb erő kihatással van, mint egy-egy állam határai. A nemzetiségi probléma fejlődési vonala a világháború befejezése óta hirtelen felfelé tendáló irányzatot mutat. Nemzetiségi kérdéstről tulajdonképpen alig száz esztendő óta beszélhetünk. Azelőtt a nemzetet csak a nemesség, a rendek alkották és a nép tömegei kívül állottak az alkotmány sáncain. A politikai nemzet így nem a lakosság összességéből tevődött össze, hanem egy kiváltságos osztályból, mely az összes jogok birtokosa volt. A felső rétegek és a nép között nem nemzetiségi, hanem szociális differenciák voltak. Így magyarázható, hogy az egyes paraszt- és jobbágyházadások nem nemzeti jelleggel indultak, hanem a társadalmi és gazdasági elnyomatás ellen. Az egyes népcsoportokban a nemzeti öntudat felkeltésével fejlődött ki a nemzeti érzés és ennek akadályozása, kiélelési lehetőségének meggátolása vezetett azokhoz a surlódásokhoz a többségi és kisebbségi nemzetek között, melyek harcait a nemzetkisebbségi történelem örökölte meg. A világháborút követett békeokmányok és a párisi nemzetközi egyezmény révén, de már ezt megelőzően is Wilson ismeretes pontjai alapján a nemzetiségi kérdés az addigi belpolitikai küzdőtérrel nemzetközi síkra terelődött. Ennek bizonyossága éppen napjainkban Anglia és Franciaország jegyzéke Csehszlovákiához a szudétánémet kérdésben és az a körülmény, hogy a Népszövetség napirendjén csaknem állandóan szerepelnek nemzetiségi ügyek. A nemzetiségi jogok és kötelezettségek ügye nem mennyiségi, hanem minőségi kérdés. A jogoknak a megadását a nemzetközi jog nem bizonyos számarányhoz köti, hanem a nemzetkisebbségek pusztá létehez és létük elismeréséhez. Erre alapítják követelésüket azok a jogászok, akik a nemzetkisebbségek elismerését azok jogi személyiségének elismeréséhez fűzik. Az állam és a nemzetkisebbségi egyes polgár között nincsen különleges viszony és nem is lehet, mert minden egyes állampolgár jogait és kötelezettségeit az alkotmány és a szaktörvények állapítják meg. Különleges jogviszony csak az állam és egy egész nemzet-török között létezhetik. Ennek jogi formája pedig a jogi személyiség. A nemzetkisebbségi probléma nemcsak gazdasági és kulturális kérdés, hanem elsősorban politikai kérdés is. Ennek a felismerése vezette a jelenlegi kormányt, amikor megalakította a nemzetkisebbségi kormánybiztosságot és azt a miniszterelnökséghez osztotta be.

A kormánybiztosság törvényes létesítése óta alig egy hét telt el és most — miként megirtuk — megtörtént az első komoly lépés a törvényes keretek tartalommal való megtöltése

felé: a kormánybiztosság vezetőjévé Pacliseanu Zenobie volt kisebbségi kultuszminiszteri vezérigazgatót nevezték ki. A kormánybiztos nem új ember a nemzetkisebbségi ügyek terén. Éveken át működött a kultuszminiszteriumban és mindenkor megértést és jóindulatot tanúsított a nemzetiségi ügyekben. Ha pedig az ismeret és tudás jóindulatát és megértését párosul, — aminthogy Pacliseanuban ezek az adottságok megvannak — akkor biztató a remény, hogy működése áldásos is lesz. Pacliseanu nem volt pártpolitikus és ez egy okkal több, hogy kinevezését a magyarok is megnyugvással fogadják. Őt

nem fogják pártpolitikai szempontok vezérelni, hanem az igazságosság és pártatlanság szelleme. Ezért az ő megbízása nemcsak megnyugvást kelt a magyarság körében, hanem várakozással is tekint személye felé, mert bizakodással hiszi, hogy szaktudásával, széles látókörével nyugvópontra juttat majd sok olyan kérdést, mely eddig a bizonytalanság és határozatlanság Scilicet és Karibdisze között hanyódott. Nagy szolgálatot tett a kormány az országának és így a nemzetkisebbségeknek is a kormánybiztosság létesítésével, mert elvlegre alakosság csaknem harminc százalékának érdekeiről van

szó, amelyek megérdemlik ezt a figyelmet és gondoskodást. És ki kellett vonni az ügyet a napipolitika köréből is, mert nem lehet esetlegességek eredménye az a bánásmód, melyben a nemzetkisebbségek részesülnek. Így lesz egy hivatalos fórum, amelynél az összes nemzetkisebbségi kérések, panaszok, igények összefutnak és ez lesz a közvetítő a nemzetkisebbségek és a kormány között. Örülünk, hogy a kormánybiztosság kezd a gyakorlati célok megvalósítása érdekében is megalkulni és Pacliseanu személyére való tekintettel komoly reményekkel tekintünk működése elé.

*Halifax lord mondja Genfben*

## Az abessziniai hódítás csakis háború révén volna megváltoztatható

A Népszövetség genfi palotája üléstermékének az újságírók és a hallgatóság számára fentartott páholyai és karzatai tegnap zsúfoltak voltak. A népszövetségi tagállamok képviselői is mind megjelentek.

**A nagy érdeklődésnek oka az volt, hogy a tanács esüörtüki ülésének napirendjére az abessziniai kérdést tüzték.**

Munters elnök pontosan feltételezve egy órákor nyitotta meg a Népszövetség tanácsának nyilvános ülését és bejelentette, hogy a volt abesszin négust és képviselőjét meghívja a tanács asztalához.

**Hailé Szelasszié volt négus erre elfoglalta helyét és két mondatban kérte, hogy a tanács a Népszövetség közgyűlése elé vigye az ügyet.**

Halifax lord angol külügyminiszter nyitotta meg a vitát. Rámutatott arra, hogy minden európai kormány tisztában van azzal, hogy az Abessziniában bekövetkezett helyzetet nem lehet megváltoztatni. Az új helyzetet különben már több állam el is ismerte. Anglia nem akar befolyást gyakorolni egyetlen kormányra sem és minden ország egyéni elhatározására bízta, — mivel ebben a kérdésben egyetemes népszövetségi határozatra nem lehet számítani — hogy elismerje az

olaszok abessziniai hódításait.

**Annyi bizonyos, hogy Olaszország abessziniai hódításait csakis háborúval lehetne meg nem történné tenni. Ez a hódítás befejezett tény. Nem marad más hátra, mint tudomásul venni.**

Reméli, hogy a többi állam képviselői osztják az angol kormány ebbeli felfogását. Minden államnak saját helyzetének és kötelezettségeinek mérlegelése mellett kell ebben az ügyben döntenie.

A négus megbízottja azután felolvasta azt a hosszú védelmi emlékiratot, amelyet az abesszin küldöttség napokon keresztül megszövegezett. Az emlékirat felsorolja a Népszövetség határozatait, amelyekben az erőszakos hódítás ellen állást foglal és ismételtlen megbélyegzi a támadót.

**A Népszövetségnek alapszabályai értelmében kötelessége Abessziniát függetlenségét megvédeni.**

Nem felel meg a valóságnak az az állítás, mintha Abessziniát egész területét meg volna hódítva az olaszok által. Abessziniát mindenkor alávetette magát a Népszövetség határozatainak és éppen azért számít rá, hogy a Népszövetség nem hagyja el és megoltalmazza az abesszin nemzet független-

ségét. A négus és kormánya most is hajlandó tárgyalni, azonban csakis méltányos alapon. Kérül végül az emlékirat, hogy

**az abesszinia kérdést vigyék a Népszövetség közgyűlése elé, mert szerinte a tanács nem jogosult ennek a tárgyalására.**

Bonnet francia külügyminiszter szólalt fel ezután és teljes egészségében csatlakozott Halifax lord angol külügyminiszter álláspontjához. Az általános béke megóvása, valamint a nemzetközi bizalom és együttműködés hangulatának helyreállítása céljából szükséges, hogy

**az abesszin kérdésben végleges megoldást találjanak.**

Franciaország egyébként hiú marad a népszövetségi eszméhez.

Litvinov orosz külügyi népbiztos volt a következő szónok, aki sajnálkozással állapította meg, hogy jellegzetes támadások eseteiben a Népszövetség sokszor elégedett meg a platói döntésekkel. Szerinte nem szabadna törvényes jelleggel felruházni a Népszövetség ellen elkövetett támadásokat.

Komarniczky lengyel népszövetségi delegátus tegnap lakomát adott a svájci, equadori, bolíviai és perui megbízottak tiszteletére.

## Meghalt Kecskeméthy István dr. a cluji református teológia hetvennégy éves tudós tanára

Az ardeali református egyháznak nagy gyászja van. Kecskeméthy István dr., a cluji református teológia tudós tanára, életének hetvennégyedik évében meghalt. Kecskeméthy István dr. a régi magyar szabadelvű szellem képviselője volt, aki rendkívül gazdag és értékes irodalmi és tudományos munkásságot fejtett ki. A teológián az ótestamentumi bibliai tudományok tanára volt. Elkészítette Mózes öt könyvének eredeti fordítását, a zsoltárok első könyvének verses fordítását, az újszövetség teljesen

modern fordítását, eredeti kutatásai alapján megjegyzésekkel látta el Márk evangéliumát és elkészítette a teljes biblia modern fordítását is.

Kecskeméthy István annak idején mint képviselő tagja volt a magyar parlamentnek. Az impériumváltozás után közéleti tevékenységet is kifejtett és Kós Károllyal megalapította az ardeali Magyar Néppártot, melynek első elnöke is volt. Halála a magyarság körében általános részvételt keltett. Tegnap délután helyezték örök nyugalomra Chujon.

### Az olasz Stefani ügynökség jelenti

## Az olaszok félelmetes ellenségnek bizonyulnak a legutóbbi napokban lefolyt nagyszabású katonai gyakorlatok eredménye alapján

A Stefani olasz távirati ügynökség diplomáciai levelezője foglalkozik azokkal a külföldi hírekkel, amelyek rámutattak arra, hogy Olaszországban az utóbbi napokban lefolyt nagyszabású katonai gyakorlatok alapján az olaszok félelmetes ellenségnek bizonyulnak. A diplomáciai levelező szerint Olaszország ma olyan hatalom, amelynek döntő jelentősége van. Egyetlen általános jellegű rendszer sem hozhat eredményt Európában, ha Olaszország abban nem működik közre. Olaszország vezetőhelyet foglal el ama nagyhatalmak között, amelyek ma Európa civilizációját irányítják,

az utóbbi husz esztendőben Mussolini erő kifejtésének jóvoltából az ország állandóan fejlődik és elérkezett az olasz császárság megalapításához. Olaszország ellen — folytatja a Stefani-ügynökség levelezője — hadjáratot indítottak, hogy kirekesszék Európa vezető hatalmait közül és Mussolini óriási munkáját, amely még a Marcia su Roma előtt kezdődött, ez ellen a hadjárat ellen fordította. Az olasz nép szeretetét Mussolini iránt megerősítette az a történelmi tény, hogy az ő jóvoltából került Olaszország Európában az öt megillető helyre.

## Az egészségre veszélyes pincelakásokat, szállodákat, műhelyeket be kell zárni

A városi főorvosi hivatal a miniszter utasítása alapján intézkedéseket tesz az egészségügyi törvény szigorú végrehajtására. Megállapították, hogy Timisoarán több száz pincelakás van, amely emberi tartózkodásra egészségtelen és káros. A kerületi orvosok, valamint a közegészségügyi szolgálat megbízottai most végigjárják a házakat és összeírják a pincelakásokat. Az egészségtelen és meg nem felelő pincelakásokról kimutatást készítenek és felszólítják a háztulajdonosokat, hogy az azokban levő lakóknak mondjanak fel. Egyben intézkedni fog a fővárosi hivatal, hogy az egészségre különösen

veszélyes pincelakásokat szükség esetén azonnal kiürítsék.

Közegészségügyi szempontból felülvizsgálják az összes szállodákat, vendéglőket, kávéházakat, továbbá az ipari telepeket, műhelyeket és kereskedéseket. Ahol hiányokat találnak, ott felszólítják a tulajdonost azok pótlására. Amennyiben ez nem történik meg, vagy pedig azokon a helyeken, ahol a tartózkodás az emberi egészséget veszélyezteti, intézkednek az illető helyiség bezárásáról. Egy kisebbbrangú timisoarai szálloda, amelyet a bezárás lehetősége fenyeget, máris magától megszüntette üzemét.

## A szudetanémetek vezére Londonban tárgyal

A csehszlovákiai kisebbségi kérdés megoldása ismét a nemzetközi események homlokterébe került. Londoni legújabb jelentések arról számolnak be, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter olaszországi utazása alatt Henderson, berlini angol nagykövet felkereste Wöhrmann drt, a német külügyminiszterium európai osztályának vezetőjét, aki előtt hangsúlyozta, hogy Anglia nagy fontossá-

got tulajdonít a csehszlovákiai német kisebbségi kérdés pontos és békés uton történő megoldásának. Hivatalos jelentések szerint Henderson nagykövet Londonból újabb utasítást kapott, hogy ugyanezt közölje Ribbentrop külügyminiszterrel is.

A londoni lapok újabban ismét részletesen foglalkoznak a szudetanémet kérdéssel és ama meggyőződéssel szövegezik, hogy meg-

oldás a jövő hétre várható. Ezt bizonyítja az is, hogy a csehszlovák kormány miniszterei állandó készenlétben vannak, magánvédekenységüket felfüggesztették, mivel a kormány bármelyik pillanatban hozzákezdhet a sorsdöntő határozat megfogalmazásához. A Daily Telegraph jelentése szerint a csehszlovák kormány már el is készítette a kisebbségi statutumot, amelyet még ezen a héten nyilvánosságra hoznak. A londoni nap jelentése szerint a tervezet három főpontja a következő: 1. A Csehszlovákia területén élő népkisebbségek nyelve teljes jogegyenlőségnek örvend. 2. A népkisebbségek bizonyos pénzügyi vonatkozásban önkormányzati kapnak. Ez azt jelenti, hogy a kisebbségek saját kulturális céljakra fordíthatnak bizonyos összegeket. 3. A közbizonyosokban a kisebbségek arányszámához mérten képviselőket jutnak. A Daily Mail szerint Hodzsa Milán kormánya lemond, ha a kisebbségi tervezet nem elégtit ki a népkisebbségeket, főképpen a szudetanémeteket.

A szudetanémet párti Morgenpost című prágai lap tegnap közölte, hogy

## Petrescu Comnen külügyminiszter a Népszövetség ülésén a spanyol benemavatkozás mellett szólalt fel

A Népszövetség tanácsa nyílt ülésen foglalkozott a spanyolországi polgárháború kérdésével anélkül azonban, hogy végleges határozatot hozott volna. Del Vayo, a köztársasági Spanyolország képviselője éles szavakkal bírálta azoknak az államoknak az eljárását, amelyek a nemzeti kormányt támogatják.

Halifax lord angol külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Anglia a benemavatkozás elvének álláspontján áll és annak a reményének adott kifejezést, hogy

a spanyol nép saját erejéből  
találja meg az újjászületés ut-  
ját.

Litvinov szovjet orosz külügyi népbiztos kifejtette, hogy a spanyolországi benemavatkozás nem hozta meg a kívánt eredményt. Szerinte a Népszövetségnek támogatnia kell a köztársasági kormányt.

Petrescu-Comnen külügyminiszter emelkedett azután szólásra és ezeket mondotta:

— Nagy részvételt vagyok a spanyol nép iránt, amely közel két esztendő óta a szenvedések kálváriás utját járja. A mi álláspontunk ismeretes.

Románia volt az első, amely a benemavatkozási politikához csatlakozott és azt teljes egészében keresztül is vitte.

Hasonlóan cselekedtek a kisántánt és a balkáni szövetség államai. A kisántánt legutóbb Sinaiban is leszögezte erre vonatkozó álláspontját, amely teljesen azonos Anglia és Franciaország álláspontjával. Örömmel üdvözljük az olasz-angol egyezményt és reméljük, hogy azt rövidesen hasonló francia-olasz egyezmény követi. Ezek



Mindenki kedvence,  
mindenki szemefénye a kis  
**SCHIRLEY TEMPLE**  
**India lányokban**  
A SCALA-mozgó május 14-iki  
premierje, német nyelven.  
Ma, pénteken utóljára:  
**Mimi, a gazdag ember lánya**

Henlein Konrad, a párt vezére Londonban tartózkodik. Ugy tudják, hogy Henlein utazása angol meghívásra történt és megbeszéléseket folytat Londonban a szudetanémet kérdés rendezésére vonatkozólag. A hírt megerősítette a szudetanémet párt titkárságának hivatalos közleménye is, amely szerint Henlein angliai barátainak meghívására utazott Londonba, ahol a hét végéig marad.

az egyezmények hozzá fognak járulni a spanyol nép megbékéléséhez, és elosztják Európa és a Földközi-tenger egéről az ott összegyűlt sötét fellegeket, amelyek a láthatárt borúsá tették.

Komarniczky lengyel delegátus ugyancsak a benemavatkozás elvének fentartása mellett szólalt föl.

A népszövetségi tanács a felszólalás elhangzása után nem hozott határozatot. A vitát akkor zárják le, amikor Del Vayo egy későbbi ülésen az elhangzott beszédekre megteszi a maga megjegyzéseit.

Amíg Genfben tanácskoznak a spanyolországi kérdéssel, addig a két egymással szemben álló spanyol kormány csapatai tovább folytatják a véres polgárháborút. Salamanceai hivatalos jelentés szerint a nemzetiek további előnyomulásuk során több községet foglaltak el. A nemzetiek hadi repülőgépei az elmúlt éjjel két ízben is bombázták Valencia városát.

Lisszaboni jelentés szerint

a portugál kormány Franco tábornok nemzeti kormányát Spanyolország egyedüli törvényes kormányának ismeri el.

Pareire Teo Tonio portugál ügyvivőt felhatalmazták, hogy ezt hivatalosan Franco tudomására hozza.

Nem mond le az amerikai külügyminiszter. A Baltimore Evening című amerikai lap arról számolt be, hogy Hull külügyminiszter lemondásra készül, mert közte és az Egyesült Államok kormánya között a spanyol kérdésben, valamint az angol-olasz egyezmény ügyében nézeteltérések származtak. Jólétesült diplomáciai körök ezt a hírt határozottan megcáfolják.

## Öfelsége és a trónörökös is megjelentek Goga Octavian tegnapi temetésén

Az elhunyt Goga Octavian volt miniszterelnök holttestét tegnap ezrekre menő hatalmas tömeg kísérte utolsó útjára. Délelőtt tíz órakerkezett meg az Ateneul Romanba Cristea Miron patriárka-miniszterelnök, majd egymásután jöttek a királyi tanácsosok, a politikai élet volt vezérei, a diplomáciai testület tagjai élükön Cassulo pápai nunciussal, az egyetemek, újságíróegyesületek küldöttségei, a magasabbrangu katonai és polgári előkelőségek. Tizenegy órakerkezett meg Öfelsége Carol király a határörök ezredének egyenruhájában és az uralkodóval jött Mihai trónörökös albaiuliai nagyvajda, a hegyivadászok hadnagyi egyenruhájában. A gyászszertartás kezdetén a filharmonikus zenekar az Istenek Alkonya gyászindulóját játszotta, majd Balan metropolita több püspök és prelátus segédletével gyászistentiszteletet celebrált. Az istentisztelet befejezése után Öfelsége és Mihai nagyvajda visszavonultak a királyi palotába. A nemzeti színű zászlóval takart koporsót az elhunyt barátai vállukon vitték a gyászkozsíig, majd megindult a gyászmenet, amely előtt egy Rasinari falubeli parasztember vitte a keresztet. Ekkor három kocsi következett, amelyeken Öfelsége Carol király,

Hitler és Mussolini koszorúi voltak láthatók. Zászlóik alatt a frontarcosok testülete következett, majd pedig a különböző egyesületek haladtak. Az elhunyt kitüntéseit tisztelték három sora vitte. A halottaskocsi négy sarkán volt miniszterek foglaltak helyet, a kocsi után pedig a gyászoló család és Öfelsége a királyi képviselőtében Urdaveanu Ernest, a királyi ház minisztere haladt. A királyi tanácsosok, a miniszterek és a magasrangú tisztelt sorát gyalogos csendőrök szakasza zárta le. Ezután a Rasinari községből parasztlakos hatalmas élővirágból való horogkeresztet vittek. A rasinarii küldöttség élén egy nyolcvannégy éves parasztagazda haladt, aki annak idején a gyermek Goga Octavian karjaiban ringatta. Az iskolák küldöttségei után a katonazenekar, majd pedig egy díszszázad haladt. A gyászmenet az Ateneul Romanból elindulva végigvonult a Calea Victoriein és Öfelsége a királyi palota erkélyéről nézte végig a gyászoló tömeg felvonulását.

A Bellu temetőben rövid istentisztelet következett, majd a kivonult díszszázad utójára tisztelgett Goga Octavian előtt. A koporsót ezután a kápolna sírboltjában helyezték nyugalomra.

## Létrejött a francia-olasz megállapodás a Földközi-tenger szabad hajóforgalma tekintetében

Rómában javában folynak az olasz-francia tárgyalások. A Daily Mail jelentése szerint Ciano gróf olasz külügyminiszter és a római francia nagy-

követ között már létre is jött a Földközi tengerre vonatkozó megállapodás. Ennek főbb pontjai a következők:

1. Mindkét állam hangsúlyozza, hogy a Földközi tengeren a jelenlegi statusquo tekintetében nem kíván változást.
2. Elismerik, hogy mindkét állam érdeke a Földközi tengeri szabad hajóforgalom, mivel mindkét államnak afrikai birodalma van.
3. Megfogadják, hogy egymás jogait a Földközi tengeren kölcsönösen tisztelgetben tartják.
4. Az olaszok lybiai és a franciák tuniszi gyarmatországai között egyezményt létesítenek.



## Cleopatra kései utóda mindenkinek megjárta a jövődőt, de saját sorsát nem látta előre

A helybeli törvényszék egyik tárgyalóterme előtt tegnap délelőtt nagy csoport Fáraó-ivadék várazkodott. Elénk gesztikulálva beszélgettek és találgatták, milyen sors vár Nagy Erzsébet cigányasszonyra, akj család és lopás miatt került a bíróság elé. Nagy Erzsébet még az elmúlt év novemberében megismerkedett Stumpfoll Dezső dr. ügyvéd szolgálatában álló leánnyal, akinek elmondta, hogy belát a jövődöbe és varázstudományával megjelölheti azt a számot, amellyel az osztálysorsjátéknál megnyerheti a főnyereményt. Azzal is hitegette, hogy

természetfölötti erő segítségével viszatérésre kényszerítheti a leány hitlen udvarlóját. A cigányasszony ezzel végleg a leány bizalmába férközött. Nagy Erzsébetnek azonban nem volt elég a leány bizalma, neki kézzelfogható dolgokra is szüksége volt. A varázslat sikere érdekében ezért egyre-másra kicsalta a hiszékeny cselédleány ruháit, mindenféle értéktárgyait és kisebb-nagyobb összegekben több ezer leit. Végül már aranytárgyakat követelt a ravasz cigányasszony. A leánynak nem volt aranyékszere, mire a cigányasszony kijelentette, hogy ak-



## A HABZÓ FOGPÉP

kor az ügyvéd feleségének ékszeré; közül viszi el valamelyiket, egy órára a varázslat érdekében.

A cigányó választása a hetvenézer lei értékű fülbevalókra esett. Az ékszereket magához vette és egy óra múlva valóban visszavitte. Akkor azonban már üveg volt az értékes briliánsok helyén. A briliánsokat Kohn Sándor ékszerészesség se, gitségével cserélte ki és arról Bot Stefan, a cigányasszony szeretője is tudott. A briliánsok eltűnését észrevették és erre a cigányasszony, ennek szeretője és az ékszerészesség is a bíróság elé kerültek.

A törvényszék néhány nap előtt tárgyalta az ügyet és tegnap hirdette ki íté-

letét, amely szerint Nagy Erzsébetet egy évi, Kohn Sándort nyolc havi és Bot Stefan három havi fogházra ítélte. Nagy Erzsébet az ítélet kihirdetése után zokogva jajveszékelt és még az sem tudta lecsendesíteni, hogy a törvényszék a vizsgálati fogságban eltöltött időt is beszámította a büntetésbe. A fogházor kíséretében elvonuló asszony még a folyosón is sírt, annyira lesújtotta az ítélet. Hiába hitegette a cselédleányt a jövődömondással, még sem látott a jövődöbe Cleopatra kései utóda, mert ha tudta volna, hogy egy éve, kap a lopásért, akkor bizonyára lemondott volna az értékes briliánsokról.

## Amerika nem ad héliumot a németországi Zeppelinek részére

A Hindenburg kormányozható léghajónak a múlt év májusában New Yorkban történt katasztrófája után Németország elhatározta, hogy kormányozható léghajói számára ezentul héliumgázt szerez, mivel az nem robban. Ebben az ügyben Eckener dr. kapitány, a Zeppelin-művek vezérigazgatója, nemrég Amerikába utazott, hogy ott tárgyalásokat folytasson, mivel egyedül Amerikában lehet héliumgázt termelni. A tárgyalások azonban eredménytelenek maradtak, mert a szakértők véleménye szerint Németország ezt a gázt esetleg hadászati célokra felhasználna. Eckener dr. kapitány Roosevelt elnöknel is megjelent kihallgatáson, aki megígérte, hogy személyesen vesz részt azon a tanácskozáson, amelyen ezt a kérdést megegyezően megvitatják. A

tanácskozáson, amelyen a hadügyi, a tengerészeti, légügyi és kereskedelmi miniszterek vettek részt az elnök jelenlétében, úgy döntöttek, hogy nem adnak ki héliumot Németországnak. Lehetségesnek találták, Németország a héliumot csakis a Zeppelinközlekedésre használna föl, a tényleges felhasználást azonban ellenőrizni kellene. Az amerikai kormány viszont nem érzi magát hivatottnak arra, hogy egy idegen államot ellenőrizzen.

A hélium kivételére vonatkozó engedély megadását a tanácskozáson leghevesebben Ickes belügyminiszter ellenezte. Roosevelt elnök kijelentette, hogy törvényes alapon nem léphet közbe, mert Ickes belügyminiszter mint a hadi üzemek és a fegyverkezés ellenőre cselekedett.

## Az állampolgársági lajstromból történt folytatólagos törlések

A helybeli második számú járásbírószágon Plavosin dr. járásbíró újában a következők törlését rendelte el, mert állampolgársági joguk igazolására iratokat nem nyújtottak be és erre haladékot sem kértek:

Politzer Adolf, Pichl Samu, Pollák Jakab, Politzer Laura, Popper József, Porszol Jenő, Policzter Adolf, özvegy Policzter Lajosné született Heller Gizella, Paskesza Mór, Perloth Alexandrina, Pollák Alfréd, Pollák Sándor, özvegy Plesz Adámné született Angele Éva, Pollák Ignác, Pálfi Pollák Adolf, Pili Lajos, Pollák László, özvegy Plesz Arminné született Löwenthal Regina, özvegy Politzer Józsefné született Rosenberg Jozefina, Politzer Zsigmond, Pollák Márkus, Plesz Elvira, özvegy Prassinger Adolfné született Lindner Berta, özvegy Pollák Gottfriedné született Dupca Aranka, Popoviciu Elena született Spiegl, Pollák Lajos, özvegy Paekesz Morné született Kohn Franciszka, Pollák Jakab, özvegy Perera Izidorné született Frenkl Sarolta, Pártos Emil dr., Pollák Irén, Pollák Betti született Blum, özvegy Polacsek Katalin, öz-

vegy Polacsek Józsefné, Pollák Emil, özvegy Pollák Morné szül. Goldstein Rozália, özvegy Pollák Morné szül. Klein Stefánia, Pollák Zsigmond, özvegy Purjusz Ignácné született Orastein Jozefina, Pischer Ferenc, özvegy Politzer Ignácné született Hacker Netti, Polgár Arnold, Pollák Sándor, Quartler Hermann, özvegy Ranner Vilmosné született Kulka Cecília, Rosenberg Oszkár Adolf, Roth Zsigmond, Rosenzweig Eugenia, Rosenwald Adolf, Rapaport József, Rosenfeld Irma, Roth Adolf, Rosenfeld született Löwy Sarolta, Rosenfeld József, özvegy Rosenzweig Béláné született Koch Veron.

A névsor közlését folytatjuk. A törlések ellen a kifüggesztéstől számított öt napon belül lehet kifogást benyújtani.

**NÉMET-OLASZ KATONAI EGYEZMÉNY NEM JÖTT LÉTRE.** A Berliner Börsenzeitung cáfolja egyes külföldi lapok azt az állítását, mintha Mussolini és Hitler római tanácskozásai során német-olasz katonai egyezményt kötöttek volna.

# HIREK

## A belga király a harmadik osztályon

A vasút harmadik osztályának utasai között sokféle ember akad, de mégis a legtrikább esetek közé tartozik, hogy koronás királyok tiszteljék meg jelenlétükkel a fapados szakaszokat. Legutóbb azonban mégis így történt. Lipót, belga király ugyanis Tirolba utazott üdülésre, azonban Bazelben már nagyon megunta szalonkocsijában a biboros egyedüllet és felkereste az egyik harmadik osztályú kocsit. Itt csakhamar szívélyes beszélgetésbe elegyedett a nép egyszerű gyermekeivel. Kétfőlére érezte magát, lett azonban riadalom a kísérő személyzet között, amikor észrevették, hogy a király nincsen a szalonkocsiban. Hiába tették tüvé a kocsiját, hiába keresték az étkezőkocsiban is, semmi nyoma. Már Brüsszelbe akartak sürgönyözni, de még egyszer végigjárták az egész vonatot és ekkor megtalálták ott, ahol sohasem keresték volna, a harmadik osztályban. A király olyan jól érezte magát e barátságatlan környezetben, hogy semmi hajlandóságot sem mutatott kocsijába visszatérni.

A tisztikar tagjai felelős közigazgatási állásokban. A bucaresti sajtó Calinescu belügyminiszter rádióbeszédének azt a részét, amelynek értelmében a közigazgatásban állandóságra van szükség, úgy értelmezi, hogy a jelenleg állásban levő megyei prefektusok és polgármesterek, akik az átmenet idején kitűnően beváltak, megtartják állásukat. Ezért az új közigazgatási törvénybe egy szakaszt iktatnak, amelynek értelmében a tisztikar tagjai a jövőben felelős közigazgatási állásokat tölthetnek be.

A közoktatásügyi miniszter elfogadta Bratu rektor lemondását. Colan püspök közoktatásügyi miniszter elfogadta Bratu Traian egyetemi tanár lemondását a iasii egyetem rektorságáról. A miniszter sajnálkozásának adott kifejezést és köszönetet mondott Bratunak eredményes munkásságáért.

Vendégszónoklat és evangelizáció az evangélikus egyházban. E hó 15-én délelőtt 10 órai kezdettel a rendes vasárnapi istentisztelet keretében a lugoji lelkész, Klóss Alfréd német nyelvű vendégszónoklatot tart. Kedden, május 17-én este fél kilenckor pedig kezdetét veszi a száz országos egyház misszionáriusa, Ungár Károly lelkész által tartott német nyelvű evangelizáció, hét. Az evangelizációs előadások az evangélikus templomban lesznek és minden este egy héten át pont fél kilenc órakor kezdődnek. A belépés minden érdeklődő részére díjtalan.

Köztisztviselőnek nem lehet több bérutója. A miniszterelnökség közzétette a köztisztviselők ezentúl nem rendelkezhetnek bérutókkal. A határozatot végre is hajtották és az ilyen köztisztviselőktől huszonnégy órán belül megvonták a taxiengedélyeket.

Tornaünnepély a piarista liceumban. A piarista liceum növendékei vasárnap, május 15-én délután 4 órai kezdettel, Ferenc Antal tanár vezetésével rendezik meg évvégi tornaünnepélyüket. Az ünnepély műsorán szerepelnek: szabadyakorlatok, szertorna, atlétika, vivás, birkózás stb. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepélyt május 22-én tartják meg.

## Amerika tiltakozik a németországi zsidó vagyonok összeírása ellen

Az Egyesült Államok berlini nagykövete, Wilson, jegyzéket nyújtott át Berlinben a külügyminiszteriumnak, amelyben az amerikai kormány tiltakozik Göring miniszterelnöknek a zsidó tulajdonokra vonatkozó rendelete ellen. A rendelet szerint — mint ismeretes — a zsidó vagyonokat összeírják Németországban azzal a céllal, hogy megállapítsák, mennyiben használhatók ezek a vagyonok a német nemzetgazdaság szempontjából. Az amerikai jegyzék figyelmezteti Németországot ama kötelezettségekre,

amelyeket a német birodalom a német-amerikai egyezményben, valamint az 1923 december nyolcadikán megkötött konzuli egyezményben magára vállalt. A jegyzékben az amerikai kormány erősen tiltakozik az ellen, hogy a rendeletet az amerikai állampolgársággal rendelkező zsidókkal szemben is alkalmazzák. Az Egyesült Államok kormánya bizik abban, hogy a tiltakozó jegyzék eredményeképpen Berlin biztosítékot nyújt és a rendeletet nem alkalmazzák az amerikai állampolgárságu zsidóknál.

Időjárás. Tegnap délelőtt napsütés volt, délután azonban beborult. A hőmérő délután félnégy órakor tizenhat fok meleg mutatott. Bucarestben délben tizenhárom fok meleg volt. Várható időjárás mára: változó felhőzet, gyenge északkeleti szél, a hőmérséklet némileg emelkedik, egyes helyeken kisebb esők.

Nemzetközi értekezlet az osztrák-német menekültek segélyezésére. Az amerikai külügyminiszterium a többi állam bevonásával nemzetközi értekezletet tervez az ausztriai és németországi menekültek segélyezése ügyében. Az értekezletet július hatodikára tervezik.

Játékpisztollyal főbelötte magát, mert megdorgálták. Facsók György lugoji tanone egyik társával a Timis partján játékpisztollyal lövöldözött. Nevelőapja ezért megdorgálta, amit a fiú annyira a szívére vett, hogy a játékpisztollyal főbelötte magát. Súlyos állapotban kórházba szállították.

Horthy magyar kormányzót meghívták Németországba. Budapesti jelentés szerint Raeder német vezértengeternagy, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, közölte Horthy Miklós kormányzóval Hitler német vezérkancellár meghívását Németországba. Horthy részvételére egy új német hadihajónak vízrebocsátási ünnepélyén és az azt követő flottagyakorlaton.

Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

Sírköavatás. Néhaj Böhm Albert sírján felállított sírkövet az I. kerületi zsidó temetőben május 15-én, vasárnap délelőtt féltizenegy órakor avatják fel.

Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő csecsemők születését jelentették be: Oláh András, Tevy Elza, Keri István, Keri József, Stefanescu Helena, Matescu Liliána, Horváth József, Josifovics Thea, Komlós Anna, Gyenge András, Koch Irén, Szeifarth Vanda.

Rendszeresen fosztogatta a templomi perselyt. Tomnatic községben feltörték a római katolikus templomban levő Szent Antal-perselyt. A csendőrségnek, amely ebben az ügyben nyomozott, feltűnt, hogy A. H. kiskorú fiatalember a koresmában költekezik. Kérdőre vonták, honnan van pénze és csakhamar beismerte, hogy kifosztotta a templomban a perselyt, amelyben százharmincöt lelt talált. Elmondotta, hogy ezt most már harmadszor tette és mindkét előző esetben nagyobb volt a zsákmány. A fiatalember tettest behozták az ügyészségre.

A jegyzőket vizsgáztató bizottság tagjai. A Banat területén üresedésben levő községi jegyzői állásokra kizárólag megfelelő képesítésű és szaktudású pályázókat fognak kinevezni. Ebből a célból a pályázóknak vizsgát kell tenniük. A vizsgáztató bizottság elnöke Joanovici Nicolae, a közigazgatási felülvizsgálati bíróság elnöke, tagjai Ionescu Iuliu dr. subprefektus és Manta Pavel főszolgabíró.

Leesett a villamosról — lábát törte. Kaiser Teodora, ötvenkilenc éves III. kerületi Doja-utcában lakó asszony, tegnap reggel az V. kerületi Closca-utcában a villamosról való leszállásnál a földre esett és lábát törte. A mentők kórházba szállították.

Kellemes, jutányos üdülési lehetőséget nyújt Teuliban. — Caransebes mellett, — a jól bevezetett, kedvelt Popoff-pensio. — Elismert kintő konyha, kívánatra dietétikus ételmezés. — Orvos, Strand. — Verszegényeknek, lábadozóknak, gyermekeknek a legideálisabb pihenőhely. — Erkelyes déli és keleti szobák. Elő, utószobában kedvezmény. — Bővebb felvilágosítással szolgál: Vezetőség, Teius-Caransebes, jud. Severin, Villa Popoff, és Misszió, Timisoara, IV. kerület, Strada Bratianu 13, telefon: 715.

Göring szintén Olaszországba utazik. Göring német miniszterelnök május végén Olaszországba utazik, hogy a feleségét Nápolyba kísérje. Utjának nem lesz hivatalos jellege, mégis bizonyosra veszik, hogy találkozni fog Mussolinivel és Ciano külügyminiszterrel is.

Lezuhant a hegyoldal a vasúti pályára. Hunedoara megyében Nunelor és Burjuc vasúti állomások között hegyomlás történt, amely száz méter hosszúságban elborította a vasúti pályát. Az utóbbi napok felhőszakadásaitól alámosott hegyoldal olyan óriási robajjal zuhant le, hogy tíz kilométernyire volt hallható. A szerencsétlenség idején nem haladt a vonal azon részén semmiféle vonat. Hat órai munka után sikerült a vasúti pályát szabaddá tenni és a forgalom újból megindult.

Erőteljes, kővér egyéneknek, községyenyeknek és aranyérben szenvedőknek reggelentekét éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Kérdezze meg orvosát.

A esillagképek rejtélyes világába visz el a képekkel gazdagon illusztrált cikk, amely az égbolt különleges esillagalakzatainak kialakulásáról Tolnai Világlapja új számában most megjelent. A legkiválóbb magyar írók novelláin, a kitűnő cikkeket és során és a nagyszerű folytatásos regényeken kívül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

## ÉPÍTENI

### szándékozó társak

jelentkezzenek egy 2 emeletes, 2 szoba hallos, lakásos blokkház megépítése céljából

Érdeklődőknek alanti címen személyes felvilágosítással szolgálunk.

**Schmidt Ferenc**

III., Str. Wilhelm Mühe 8., földszint balra

### A SZATÓCSOKNAK ÉS FÜSZERSEKNEK NEM KELL VIZSGÁZNIOK.

A vendéglősök ipartársulatának kezdeményezésére Niculescu-Ritz, a Sfatu Negustorese elnöke közbenjárt a pénzügyminisztériumban és ennek eredményeképpen értesítés jött, hogy a fűszerkereskedőknek és szatócsoknak, akik zárt palackban mérnek szeszes italt, nem kell nyelvvizsgát tenniük. Timisoarán egyébként ma befejezik az italmérők nyelvvizsgáját. A vidéki italmérők számára szerdán kezdtek meg a vizsgákat az egyes adóhivataloknál.

Beomlott egy fal — tíz halott. Rotterdamban az egyik keskeny utcában egy építkezésnél beomlott a fal és a járókelőkre zuhant. Tíz ember meghalt, husz megsebesült.

Jégszekrények és fagyaltgépek, háztartási cikkek, valamint számtalan vasáru olcsón kapható Scherter Ottó vaskereskedésben, Timisoara, I. kerület.

Házasság. Szombaton, május 14-én délután hat órakor megy végbe a püspöki székesegyházban Dutschak Hedvig, Dutschak Frigyes dr. ügyvéd és felesége, született Brück Anna leányának esküvője Keller István dr. gyógyszerésszel, a timisoarai Ufa-cég vegyészeti laboratóriumának vezetőjével, Keller István gyógyszerésznek, a Vörös Kereszt gyógyszerár tulajdonosának és felesége, született Mayer Ilona dr. kanonok, a völegény nagybátyja végzi. Mint tanúk Brück József ortisoarai földbirtokos és Löffler Marcel mieceurea-olceni gyógyszerész szerepelnek.

### Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

**Mikó Frida**

Dauerbach-palota.

Karóval vágta fejbe fiát egy apa. Schlier Mihály harminckét éves lugoji bérkocsis ittasan tért haza lakására és apjával veszekedni kezdett, majd megöléssel fenyegette. Az apja karót ragadott és ezzel úgy vágta fejbe fiát, hogy az ájultan esett össze. Állapota súlyos, kórházban ápolják.

Halálozások. Meghaltak: Virág Gábor nyolcvan éves, Reiszner Adolf ötvennégy éves kereskedő, Kunst János hatvannégy éves, Renó Amália huszonkét éves.

### Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik örökre felejtethetetlen anyá, nővér, anyós

**özv. Szentirmay Györgyné**  
szül. Gazda Mária

elhalálása alkalmával a temetésen megjelentek és résztvételükkel az ő elvesztése feletti nagy lajaldalmunkban vigasztalóink voltak és virággal elhalmozták drága halottunkat.

A gyászoló család.

## Székrekedés

leküzdésére szedje minden reggel a  
"mindennapi kis adag"

## KRUSCHEN SÓT

ekben tartalmazza mindazon sókat, amelyek az Ön 14 érettségéhez szükségesek és fontosak, Kruschen kizárólag természetes uton létező teste belső szerveinek rendszeres működését. Az egész világon az emberek milliói szedik ezt szedien Ön is minden reggel Kruschen sót és jobban érzi magát érezni, mint életében bármikor. Nagy üveg 100, kis üveg 50 lejt.

— **Öfelsége a 32. számú Mircea Dorobanti ezred parancsnoka.** A hivatalos lap tegnapi számában királyi rendelet jelent meg, amelynek értelmében a 32. számú Mircea Dorobanti ezred öfelsége Carol király tulajdonára megy át és öfelsége átveszi az ezredparancsnokságot is. A királyi rendelet május tizedikén kelt.

— **Királyi kitüntetések.** Öfelsége a május tizediki nemzeti ünnep alkalmából Bunescu Alexandru tábornokot, hadosztályparancsnokot a hűséges szolgálat elismerésére alapított érdemrend tisztí keresztségével tüntette ki. Teodorescu Constantin, a helybeli műegyetem rektora, a román csillagrend parancsnoki jelvényét, Peretianu N. Joan ítélőtáblai tanácselnök pedig a hűséges szolgálat elismerésére alapított érdemrend tisztí keresztségét kapta.

**A MEGYEI PREFERKTUSOK ORSZÁGOS ÉRTEKEZLETE.** A helyigminiszteriumban tegnap délután kezdődött a prefektusok országos értekezlete. Az értekezlet megnyitását Cristea Miron patriárka-miniszterelnök és a kormány több tagja is megjelent. A patriárka megnyitó beszédében szót a prefektusokhoz, hogy az alkotmány új szelleme értelmen működjenek és járuljanak hozzá a dinasztia és az ország tekintélyének fejlesztéséhez. Calinescu helyigminiszter az új közigazgatási törvényről és az új közigazgatási beosztásról beszélt, megemlítve a prefektusok előtt legutóbbi rádióbeszédének részleteit. Ghelmegeanu közlekedési és közmunkaügyi miniszter szintén a prefektusokhoz intézett beszédet.

— **A posta vezérigazgatósága új bélyegeket hozott forgalomba.** Az új alkotmány elfogadásával kapcsolatban a posta új bélyegeket adott ki. A sorozat három értékből áll. A három leles bélyeg meggyipros és azon öfelsége Carol király arcképe van. Az értékjelzésen kívül az 1938 február 28-as dátum és a „Constitutia” szó látható. A hat lei értékű bélyegen öfelsége Carol király arcképe és az ország címere látható. A tíz leles bélyeg sötétkék és a három leles bélyeg képével azonos. Minden bélyegből egy millió darab készült.

\* **Dr. Hirsch Sándor bőrgyógyász-urologus** ismét rendel. Röntgen és ultrarövidhullám. Aranyér és vizsértágulatkezelések. Bulev. Ferdinand, Palace-ház (Ady-utcai bejárat)

— **A csehszlovák kormány átalakítása.** A prágai Rude Pravo, amely a cseh kommunisták lapja, írja, hogy a csehszlovák kormányt átalakítják. A kormányban kétféle miniszter lesz és pedig tárcanélküli és tárcával bíró. A tárcanélküli miniszterek politikusok lesznek, akik mint az egyes pártok képviselői foglalnak majd helyet a kormányban. Az egyes tárcákat nem politikus szakminiszterek fogják vezetni.

— **Kormányválság fenyeget Belgiumban.** Brüsszeli jelentés szerint az igazságügyi és a gazdasági miniszterek felszólították Janson miniszterelnököt a lemondásra. Janson este a királyi palotába ment.

— **Haica Joan alezredesi előléptetése.** Haica Joan őrnagyot, a premilitáris kiképzés Timis-Torontal megyei parancsnokát, május 10-én alezredesi léptették elő. A nagy tiszteletnek és népszerűségnek örvendő Haica Joan alezredesi előléptetését városzerte őszinte örömmel fogadták.

## Több miniszter kiválik a magyar kormányból

Budapesti politikai körökből származó értesülés szerint néhány napon belül megtörténik a magyar kormány átalakítása. Ugy tudják, hogy Röder Vilmos honvédelmi miniszter és Széll József belügyminiszter távoznak a kormányból. Röder utóda állítólag Rátz tábornok lesz, a belügyminiszterium élére pedig Keresztes-Fischer Ferenc volt belügyminiszter kerül. Más értesülés szerint Darányi Kálmán miniszterelnök is elhagyja a helyét és utóda Imrédy Béla gazdasági miniszter lesz. A kormány, a képviselőház és a felsőház elnökei, valamint a kormánypárt vezetősége között a kormány átalakítása tárgyában mélyreható tanácskozások folynak. Horthy Miklós kormányzó tegnap kihallgatáson fogadta Darányi miniszterelnököt, később Hóman közoktatási miniszter is kihallgatáson volt.

A zsidójavaslatot fentartja a kormány az átalakítás esetén is és azt nem vonja vissza abban az esetben sem, ha a felsőház a javaslatot elvetné, vagy azt alapvető elveiben megváltoztatná. A képviselőház erre másodszer is elfogadná a javaslatot. Ebben az esetben — úgy tudják — az alkotmány módosításával a felsőház ellenzése mellett is törvényerőre emelik a javaslatot.

A képviselőházban egyébként tegnap folytatták a zsidójavaslat tár-

gyalását, amelyhez Mikecz Ödön igazságügyminiszter szolt hozzá. Hangsúlyozta, hogy ezt a kérdést elfogulatlanul kell tárgyalni. Zsidókérdés nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon van, a zsidóság merőben elüt azoktól a népektől, amelyek között él és ezen nem változtat az a tény sem, hogy felveszi azoknak a népeknek a vallását és nyelvét. A javaslat nem jelent a zsidók számára közjogi megszigorítást és a törvény előtti egyenlőségüket sem érinti. Csakis azt célozza a törvény, hogy a keresztények számára nyitva legyenek az elhelyezkedésséneken a különböző pályákon. A zsidóknak megmarad a husz százalékos elhelyezkedési lehetőségük. Ezen az arányszámon nem szabad változtatni. Azután beszélt arról, hogy a zsidó fajt nem lehet megváltoztatni azzal, ha valaki kikeresztelkedik. Az illető legfeljebb keresztény vallású zsidó lesz. Ez azonban már ut az asszimiláció felé.

Ulain Ferenc pártönkivüli képviselő ezután felvetette az eszmét, hogy évente tíz-tizenötezer zsidó fiatal embert államj segítségével kellemes ki-vándorlás révén külföldön elhelyezéshez juttatni.

A magyar felsőház tegnap elfogadta a milliárdos beruházási javaslatot.

— **Hogyan védekezik Amerika egy európai támadás ellen?** Kétszázötvenhét bombavető és vadászpilóta, három ezer katona részvételével tegnap nagyszabású légvédelmi főpróba kezdődött az Egyesült Államokban. A főpróba célja a nyugatamerikai államok megvédeése egy Európából irányuló légi és tengeri támadás esetén. A gyakorlat öt napig tart.

— **Agy- és szíverélmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.**

— **Az erős északi fény újból jelentkezett.** Breslau városban a múlt éjszaka egy óra tájban hatalmas északi fényt láttak. Az északi fény éppen olyan terebélyes és magas volt, mint amelyet ez év február 22-én lehetett látni Európa számos városában.

— **Holtan találták a lakásában** Dezingor Zsuzsanna ötvennyolc éves Peculouu közösgébelj asszonyt, akinek nem voltak hozzátartozói. Halálát valószínűleg szívizélhűdés okozta.

— **Életbelépett az új litván alkotmány.** Tegnap lépett életbe az új litván alkotmány, amely a köztársasági elnök jogkörét jelentősen kibővíti.

# SANDY

fogpaszta - egészséges fehér fogsort biztosít

— **A magyar nyilaskeresztes vezér bünpere.** A budapesti törvényszék nemrég lázadás miatt tíz hónapi fogházra ítélte Szálasi Ferencet, a nyilaskeresztes párt vezetőjét. Az ítélőtábla a bizonyítás kiegészítését rendelte el és tegnap több tanut hallgattak ki. Szálasi pártjának egyik vezetője kijelentette, hogy a vádlott erőszakkal akarta a hatalmat magához kaparintani. Szálasi, akit szembesítottak a tanúval, tagadta, hogy erőszakkal akarta a hatalmat megszerezni.

— **A török államfő hazájának ajánlkozta minden vagyonát.** Kemal pasa, a török köztársaság elnöke, valamennyi ingatlanát, földbirtokát, palotáit és nyári villáit a török állam mevére iratta át. Az átíratás ünnepélyes keretek között a kormány tagjainak és nagyszámu előkelőség jelenlétében történt.

— **Albrecht továbbra is a Habsburg ház tagjának tekinti magát.** A budapesti lapok közölték Hunyadi József gróf nyilatkozatát, amely szerint Albrecht főherceg megszűnt a Habsburg ház tagja lenni, mivel házasságát a Habsburg ház fejének hozzájárulása nélkül kötötte meg. Albrecht főherceg titkári hivatala tegnap közleményt küldött a lapokhoz, amely szerint a főherceg házassági szándékát előre bejelentette a Habsburg ház fejének és megjegyezte azt is, hogy mindenben a magyar törvényekhez tartja magát. A Habsburg ház szabályzatát 1934-ben a ház nagykoru férfitagjainak megkérdezése nélkül szigorították meg és így el alakjában véve érvénytelen. Ezért Albrecht főherceg továbbra is a Habsburg ház tagjának tekinti magát. Albrecht főherceget házasságkötése alkalmával többek között üdvözölte Horthy Miklós kormányzó és Vilmos volt német császár is.

## Legujabb sport

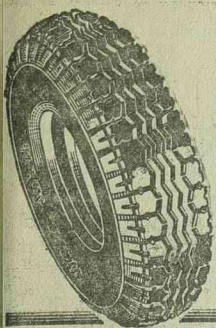
A RAPID LEGYÖZTE

A VICTORIA CSAPATÁT

Clujon tegnap délután honvittották le a Rapid-Victoria nemzeti bajnoki mérkőzést, amely döntő fontosságu volt a csoportbajnokság szempontjából. A fővárosi Rapid megerősített csapattal szerepelt, de a Victoria is teljes csapatával küzdött. Az első félidőben a Victoria lendületesen támadott, míg a Rapid csak helyenkint veszélyeztetett. Gólt azonban egyik csapat sem szerzett.

A második félidőben a Rapid váratlanul feljavult, míg a Victoria csapatsora gyengén játszott. Az első gól Barátki érdeme, aki a tizenötödik percben a hálsó fejelte a labdát. A cluji csatárok egyik támadása után a labda hirtelen Bogdanhoz került, akinek beadását Moldoveanu értékesítette. A Rapid utolsó gólját ismét Barátki szerezte. Így tehát a Rapid 3:0 arányban győzött és ezzel utat nyitott magának a bajnokság felé. Ha utolsó bajnoki mérkőzését is megnyeri, akkor jobb gólarányával megelőzheti az AMEFA csapatát és megszerezheti a csoportbajnokságot.





# Bata

az egész világon híres név, elismert garanciája az ipari termékeknek, ügyféltáji rekordot állított fel: a modern termelés legkiválóbb gummijai — pneumatikok és tömlők.

A Bata gummik vezérképviselete Romániában:

**SONAP S. A. R.**

București — Str. Alex. Lahovary 14 — Telefon: 5-2584

## KÖZGAZDASÁG

### Az ipari szindikátus szubvenciója ügyében az ítélőtábla elutasította a szindikátus kérelmét

A kereskedelmi és iparügyi miniszterium már régebben határozatot hozott és ebben utasította a helybeli munkakamarát, hogy kérje vissza azt 984.000 leit, amelyet az évek során az ipartestület mint szubvenciót az ipari szindikátusnak juttatott. Ezt a határozatot az ipari szindikátus a helybeli ítélőtáblánál, mint közigazgatási bíróságnál perrel megtámadta. A tárgyaláson az

ipari szindikátus képviselője arra hivatkozott, hogy a szubvenció összegét évenként felvették az ipartestület költségvetésébe, amelyet azután a miniszterium rendszeresen jóváhagyott. Petric dr. államügyvéd ezzel szemben azt a véleményét fejtette ki, hogy az ügy nem képezheti közigazgatási per tárgyát. Az ítélőtábla most hirdette ki ítéletét és az ipari szindikátus kérelmét elutasította.

## A kereskedelem

### országos szervezetbe tömörül

Románia kereskedői különböző szakmai szervezetekbe tömörültek, melyek az elmúlt időkben sokszor — mint az Argus írja — egymással vetélkedtek ahelyett, hogy a közös cél érdekében egyesültek volna. Az egyes kereskedelmi szervezetek közötti ellentétek folyamán a politika gyakran nem kis szerepet játszott. Több helyen egyesek személyi célok érdekében külön szervezetet alkottak, amelyek az általános érdekekhez vajmi kevés köze volt. Különösen a választások előestéjén bizonyult be, hogy a szakmai egyesületek egyrésze nem szakmai, hanem egyéni érdekek szolgálatában áll. Ennek a helyzetnek az volt a következménye, hogy míg az egyetlen szervezetbe tömörült romániai gyár-ipar hathatósan meg tudta védel-

mezni érdekeit, a kereskedők széthúzása távolról sem járt hasonló kedvező eredményekkel.

Ily körülmények között, folytatja az Argus, felmerült az a terv, hogy az egész ország kereskedői a meglévő szakmai szervezetek feloszlásával egyidejűleg egyetlen országos szakmai szervezetbe tömörüljenek, melynek neve a romániai kereskedők országos szövetsége volna. A szövetségnek helyi csoportjai alakulnának, azonkívül pedig az egyes szakmák is külön csoportokat alkotnának. A szövetség szervezete hasonló volna a gyár- és ipariparosok szövetségének szervezetehez. A terv annál érdekesebb, mert az új választói törvény széles parlamenti szerepet juttat az egyes szakmai szervezeteknek.

**UTAK ÉPÍTÉSEST ÉS JAVÍTÁSÁT HATÁROZTA EL A MINISZTERTANÁCS.** A kormány tagjai Cristea Miron patriárka-miniszterelnök elnöke alatt minisztertanácsot tartottak, amelyen Ionescu Sítisi földművelésügyi miniszter beterjesztette az államj erdőkben történő kihágások megszüntetésére irányuló törvényjavaslatot. Ghelmegeanu közlekedési és közmunkaügyi miniszter az utak építésére és javítására vonatkozólag tett előterjesztést. A javításra kijelölt utak között szerepel a Sibiu—Deva—Arad—Timisoara út is.

A Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. igazgatósága közhírré teszi, hogy a központnál, valamint a fiókoknál takarékbetétkönyvekre elhelyezett betétek után a kamatlábat folyó évi május 15-étől kezdődőleg 1 százalékkal leszallítja.

Bécs mellett petróleumtelepeket fedeztek fel. Bécsből jelentik, hogy a volt osztrák főváros közvetlen közelében petróleumtelepeket fedeztek fel. Az eddigi kutatások szerint napi négy-öt vagon hozadékról van szó.

A vetéshelyzet kedvező. A földművelésügyi miniszteriumba érkezett hírek szerint a mezőgazdasági helyzet az egész országban jó, bőséges buza és repcetermésre van kilátás. Csupán a Banatban voltak a repcében fagykárrok. A tavaszi buza vetése a hideg időjárás miatt elkészt.

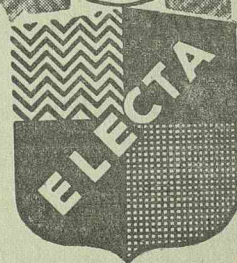
Félbeszakadtak a román-olasz gazdasági tárgyalások. A római román-olasz tárgyalások folyamán, amelyek gyors meggyezésre kecsegtettek, az utolsó napokban ellentétek merültek fel, amelyek szűkségessé tették, hogy a román küldöttség visszatérjen Bucurestibe új utasítások megszerzése céljából. Ezért a tárgyalásokat félbeszakították.

Emelkedik Románia kivitel. Bucurestii jelentések szerint április hónapban a kiviteli tevékenység igen élénk volt. Habár gabonában már nincsen számottevő kiviteli felesleg, az összkivitel elérte az egy milliárd és hatszázmillió leit.

## KÉRJE

az

# Electa szöveteket



Ami UJAT hoz a jövő divat, megtalálja már ma az 1938-as ELECTA szövet kollekcióban.

A „DOROBANȚUL” gyár terméke

**Értesítés.** A Magyar Általános Hitelbank timisoarai fiókja értesíti t. ügyfeleit, hogy a nála elhelyezett takarékbetétek eddigi kamattételét, a folyó hó 15-étől kezdődőleg, évi 1 (egy) százalékkal leszallítja.

**MEGNYUGODOTT A FRANCIA PÉNZPIAC.** A francia pénzügyi piac a frank ártértekéje nyomán megnyugodott és a külföldről jelentékeny tőkék jönnek vissza az országba. A megnyugvás külső jele, hogy a francia bank a hivatalos kamatlábat három százalékról két százalékra szállította le.

**Jelentés a szulnai Duna-csatornáról.** A Nemzetközi Dunabizottság mérnöktagjai visszatértek helyszíni szemlélőjükről és a napokban elkészítik jelentésüket. A jelentés értelmében a szulnai csatorna, mely jelenleg a dunai forgalmat bonyolítja le, rövid időn belül teljesen elzártonyosodik, amiért is sürgős munkálatokat kell kezdeni, melyek költsége 600 millió lei körül mozog.

A buza irányzata szilárd a banati gabonapiacra. A kereslettel szemben a kínálat gyenge és ezért az üzleti forgalom sem kielégítő. A piaci árak a következők: buza 76 kilós torontali 570, timisi 560 lei, buza 77 kilós torontali 580, timisi 570 lei, buza 78 kilós torontali 585, timisi 575 lei, tengeri 295—300, zab 450, takarmányárpa 380 lei, tavaszi árpa 410, korpa 320, tőkmag 680, muharmag 380, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 980, nagymalmi liszt 1000 lei százkilónként.

**Hivatalos devizaárfolyamok:** Arany font 1.122.77, arany dollár 230.71, arany svájci frank 44.52, arany francia frank 9.40, angol font 676.69—690.49, egyiptomi font 693.94—704.4, palesztinai font 677.38—691.18, dollár 136.25—139, török font 82—83, holland font 75.56—76.94, német márka 38—39, svéd korona 34.91—35.60, svájci frank 31.29—

31.91, belgas 22.98—23.46, francia frank 4.20—4.41, olasz líra 7.17, cseh korona 4.75—4.84, dinár 2.89—3.05, leva 1.24—1.30, drachma 0.99—1, zloti 22.30, pengő 24.65—25.03. Az első árfolyam a vétel, a második az eladási árfolyamot jelenti. Az árfolyamokban befigyeltetik a 33 százalékos de-vizafelár.

## Mozi

MÚSOR.

Péntek, május 13.

Apollo: Mayerling (francia film), Capitol: Kaló kisasszony (német film), Scala: Mimí, a gazdag ember leánya (német film), Rivoli: Az elvesztett láthatár (angol film).

### Patikák éjjeli szolgálata

PÉNTEKEN, május 13-án a szolgálattal beosztás a következő:

Az I. kerületben a Bratianu-téren levő Götz-gyógyszertár.

A II. kerületben a Maresal Joffre-utcában levő Schul-gyógyszertár.

A III. kerületben a Carol-uton levő Keller-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Vacarescu-utcában levő Braun-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratellán Panajoth Ernő gyógyszerészára állandó éjszakai szolgálatot tart.

## Sirkövek

terméséből fényezve, fekete svéd gránit, Syemit, Labrador és fehér ellentálló márványból a mai viszonyoknak megfelelő, igen olcsó árak mellett

**Granofsky János**

Timisoara IV., Strada I. Bratianu 10, villamos megállóhely, régi római katolikus templommal szemben.

## Rádió

PENTEK, MÁJUS 13.

Bucuresti, 6.30: Reggeli torna, hangverseny, rádióhíradó, egészségügyi és háztartási tanácsadó, 13.15: Időjárásjelentés, hírek, 13.25: Déli hangverseny, 13.40: Lemezek, 14.15: Hírek, Rádió Híradó, 14.30: Lemezek, 15.15: Sport, 16.45: Előadás, 19.15: Gramofonlemezek, 20.05: Csak Rádió Románia: Gramofonlemezek, Csak Rádió Bucuresti: Bonis esellőművész műsora: Wron Camoli szonáta, Piznetti: Három dal, 20.35: A két állomás együtt: Közvetítés az Operaházról, 23.25: Gramofonlemezek, 23.45: Hírek, Majd: Közlemények.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Gramofon, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás

13.05: Balalajka zene, 13.30: Hírek, 14.30: A rádió szalonzenekara, 15.35: Hírek, 16: Arfolyamhírek, 17.15: Diákfőóra, 18: Előadás hanglemezekkel, 18.20: Cigányzene, 19: Sportközlemények, 19.10: Lemezek, 20: Versek, 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: Othello, 21.10: Külügyi negyedóra, 22.10: Hírek, 23.10: Időjárásjelentés, 24: A 2. honvédegyeztetés zenekara, 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.30: Gyorsírótanfolyam, 20: Előadás, 20.30: Előadás, 21: Hírek, 21.25: Lemezek, 22.30: Jazz zene.

Bécs, 20.10: Hangverseny, 21: Hangjáték, 22: Szórakoztató zene, 23.20: Táncczene.

Belgrád, 19.20: Ének, 19.50: Lemezek, 23.15: Lemezek.

Milánó, 20.30: Tarka zene, 22.40: Zongorakettes, Utána táncczene, 24.15: Táncczene.

Prága, 19.20: Schrammel-zene, 20.40: Vo-

nósnyegyes, 22: Opera, 23.20: Lemezek, Varsó, 19.10: Lemezek, 21: Operett, 23: Zenekari hangverseny.

SZOMBAT, MÁJUS 14.

Bucuresti, 6.30: Reggeli torna, hangverseny, rádióhíradó, egészségügyi és orvosi tanácsok, 13.15: Időjárás, időjárás-jelentés, hírek, 13.25: Déli hangverseny közvetítése, 13.40: Lemezek, 14.15: Hírek, rádióhíradó, 14.30: Lemezek, 15.15: Sport, 16.45: Előadás, 19.17: Giurgea-zenekar, 20.30: Híres énekesek gramofonlemezei, 21.15: Ghinda-táncczenekar, 22.45: Vendég-lői zene, 23.45: Hírek közvetítése külföldre. Majd utána: közlemények.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Gramofon, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasások, 13.05: Énekszámok, 13.30: Hírek, 14.30: Hanglemezek, 15.35: Hírek, 17.15: Harsányi Gizi meséi, 17.45: Pontos, időjárás, 18: Bábszínház a gyermekhéten, 18.40: Állás-talan zenészek Szimfónikus Zenekara,

20.15: Magyar nóták, 21: Biedermeier, v. játék, 22.30: Hírek, 22.55: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, 24.20: Lemez, 1.05: Hírek.

Budapest II, 19.15: Mezőgazdasági felő, 19.45: Lemezek, 20.30: Előadás, 21.05: Gányzenekar muzsikál, 21.30: Hírek, 21.30: Szalonzenekari hangverseny.

Bécs, 19.45: Lemezek, 20.30: Ének, Szórakoztató zene, 22: Aida, operaelőadás.

Belgrád, 19.15: Lemezek, 21: Népzene, népdalok, 22: Zenekari hangverseny, 23: Népszerű zene.

Milánó, 22: Aida, operaelőadás, Prága, 19.20: Könnyű zene, 20.20: Szórakoztató műsor, 22: Zenekari hangverseny, 23.15: Lemezek, 23.30: Táncczene.

Varsó, 19.15: Lemezek, 21: Zenekari hangverseny énekszámokkal, 23: Könnyű zene.

## 1 leies hirdetések

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piaja I. C. Bratianu 4, II. kerület: Iódmás-trafik, Piaja Badea Carjan 8 — Kardos-trafik, Piaja Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanilor 2. — Harmadik kerület: Helmben-trafik, Piaja Lahovari

1 szó ára 1 lei, vastagabb betűvel 2 lei  
A legolcsóbb apróhirdetés 10 szóig 15 lei

Legolcsóbb hirdetés: leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület: Marsch-trafik, Piaja Küttl — Nogrady-trafik, Tivoli mellett — Olariu-trafik, Piaja Dragulina 6 — Vittek-trafik, Bulevard Carol 54 — Galgoczy-trafik, Strada Bratianu 15 a. Telefon 8-49

## Apróhirdetések:

## Alkalmazás

Nagyobb gazdaságba

fiatal nő, gyakorlott segédtsízt kerestetik. Részletes ajánlatot „Gazdaság” jellegre a kiadóhivatalba. (1537)

Cukrászai kiszolgálókisasszony

román, magyar, német nyelvtudással és jól főző mindenfelvétetik. Albu cukrászda. (1538)

Házmesternek

felvétetik megbízható, gyermektelen házaspár, ki a kertészethez is ért. III. kerület, Strada Odobescu 9. (1549)

15-16 éves

jobb házból való leány szakácsnő mellé kizárólag felvétetik. Cim a kiadóban. (1554)

Halló! Vigyázat!

Kertmegnyitó az Illésnél RONAFON

Zenét a jövevű Brodwey-Jazz szolgáltatja szombat és vasárnap. RONAF, Str. Radu Rosetti 41.

Hölgyet

feltétlenül intelligenset, lehetőleg román, német nyelvtudással vidékre, 26 éves korig, sportszerű, szabad foglalkozásra, biztos megélhetéssel, Munkaerő mindenképpen helyettesítő. Jellege: „Bizalmi állás.” (1558)

Főzni tudó minden

azonnalra felvétetik, Str. Paris 3. (1561)

## Állást keres

Külföldön főző

háztartásba ajánlkozik. Vidékre is megy. Cim a kiadóban. (1559)

## Geneológiai

kutatásokat

mint anyakönyvi bejegyzések, családi értesítők, egyes családtagok adatainak megkeresését elvállalom.

Cim a kiadóban.

Fiatal fűszeresegéd szerény igényekkel állást keres. Cim a kiadóban. (1671)

Hentes segéd

nagy gyakorlattal, állást keres. Cim a kiadóban. (1670)

Szánatóriumi

gyakorlattal bíró háztartásos, direktrice, ajánlkozik. Cim a kiadóban. (1590)

## Lakás

Buterózott szoba

különbejárattal, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással kiadó. IV., Strada Mircea Voda 3. (1627)

Modern

kétszobás lakás két terrasszal, június 1-re kiadó. Új házban. III. kerület, Piaja Bisericii 4/a. (1539)

Abszolút modern

kétszobás lakás kiadó augusztus 1-re. III. kerület, Str. Brancoveanu 8. (1550)

## 4 szobás

I. emeleti terraszos villalaktól I. vagy III. kerületben keresek  
Telefon: 17-88.

Garzonlakás

fürdőszobával egy személy részére keresetlik. Ajánlatok „Augusztus 1-re” jellegre a kiadóba, vagy telefon 5-57. (1556)

## Adás-vétel

Eladó

ruhaszekrény, íróasztal és ládák. II. kerület, Strada Romulus 48. szám. (1551)

Arany és briliáns ekszert aranyot, ezüsttárgyakat, zalogcedulát, valódi aron vásárol „ORA-FIXA” Timisoara IV., Str. Bratianu 31. Orajavítások különleges javítóműhelye.

## Különféle

Üzletáthelyezés.

Székely Béla szabóműhelyét, III., Strada Odobescu 22. szám alól IV., Piaja Dragulina 15, II. emeletre helyezték át. (1494)

Államilag engedélyezett

vállalat keres közreműködő társat, lehet nő is, biztos megélhetés. Ajánlatok „80.000” jellegre a kiadóba. (1557)

Üzlethehelyiség

az első kerületben azonnal kiadó. Ugyanott üzleti berendezés is kapható. Közelebbi Alexandru Weisz & Fiu I., Piaja Unirii 6. szám. (1552)

Második kiadás!

Timisoara  
Nagy Cimtára

Szerkesztette: ORICH VIKTOR

Tartalom: Útcák új és régi elnevezése. (Térkép nélkül azonnal megtalálja a keresett utcát). Telefonnévsor számszerű sorrendben. — Hatóságok, hivatalok, gyárak, kereskedők, iparosok pontos számszora. — Egyesületek, 10.000 magáncím (lakásjegyzék).

A Cimtár irodában, üzletben, műhelyben és lakásban nélkülözhetetlen segédkönyv.

Magyaros motívumokkal

festett iparművészeti fatárgyak jutányos árban kaphatók. Szalvettagyűrűk és tartók, tálcák, hármás gyertyatartók és egyébek, szakbeli minden tárgy megrendelhető. Minták a kiadóban. (1521)

Asszonyok golgotája

Ily cím alatt egy nagyon érdekes könyv jelent meg a napokban, mely filmszerűen pergeti le az olvasó előtt egy fiatal ne rendkívül érdekes, eseményekben du történetét. A regény hősnője egy fiatal kislány, Párisba kerül, rettenetes szenvedéseken megy át, míg végül is családi nevet megváltoztatva, mint író világhírűvé tesz szert. A regény izig-vérig izgalmas történet, lebilincselően érdekes. A könyv most jelent meg, ára 20 lei és kapható az összes hírlapárusoknál és jobboldalánál. (2040)

HITELES FORDÍTÁSOKAT

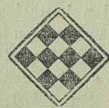
román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven. továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón, gyorsan és pontosan vállal: elsőrangú munkaerőktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár, Bucuresti és Timisoara városok volt első fordítója. Timisoara I., Piaja Bratianu 2. szám (Krayerrel szemben).

## Begovits tánciskolájában

I., Piaja Libertatii No. 4. I. em.



minden vasárnap délután 6—12-ig és minden csütörtök este 1/9—12-ig

Táncoktató

## Finoman főzni-sütni

csak is

## Czelnai Eszter szakácskönyve alapján lehet

Die és szakácskönyv . . . . . 140 lei  
Cukrászat és hideg büfé . . . . . 140 „  
Szendvicsek és sós teasütemények 30 „

Kaphatók a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Nyomatott a Hunyadi-nyomda körforgógépén Timisoara I., Piaja Lenau 3.